

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/79/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616208506
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1616208506.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Michaely Královej a členov senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: J. S., J. O.Ň. XX.XX.XXXX M. S. S., J. O. XX.XX.XXXX, obe deti bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky so sídlom: Záhorácka 2942/60A, 901 01 Malacky, deti rodičov: matky - S. S. S., Y. G.: Z. XXX, XXX XX Z., a otca - F. S. S., Y. G.: H. X, XXX XX G., zastúpený advokátkou JUDr. Irenou Dubravčíkovou, so sídlom: Slovinec 73, 841 07 Bratislava, o návrhu navrhovateľov - starých rodičov: 1. F. Z. S. M. X. F. S. S., U., Q. G.: O. U. XX, XXX XX G., obaja zastúpení advokátkou JUDr. Irenou Dubravčíkovou, so sídlom: Slovinec 73, 841 07 Bratislava, za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava I, so sídlom: Kvetná 13, 820 05 Bratislava, na úpravu styku maloletých detí so starými rodičmi, na odvolanie starých rodičov proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 14. septembra 2018, č.k. 3P/57/2017 -215, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 14. septembra 2018, č.k. 3P/57/2017 -215, potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 14. septembra 2018, č.k. 3P/57/2017 -215, rozhodol tak, že predmetné konanie prerušil do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3P/15/2015.
2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovatelia t.j. starí rodičia maloletých detí, sa návrhom doručeným Okresnému súde Malacky dňa 10.10.2016, postúpeným Okresnému súde Bratislava I dňa 04.04.2017, domáhali úpravy styku starých rodičov s maloletou J. S., J. O. XX.XX.XXXX M. S. S., J. O.M. XX.XX.XXXX.
3. Na súde prvej inštancie je vedené konanie vedené pod sp. zn. 3P/15/2015 o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, a to na návrh otca F. S. S..
4. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že v konaní vedenom pod sp. zn. 3P/15/2015 sa riešia otázky zdravotného a psychického stavu maloletej Nicole a ďalších otázok týkajúcich sa výchovy maloletých detí, zodpovedanie ktorých môže mať z pohľadu záujmu maloletých detí J. M. S. S. význam pre rozhodnutie súdu o úprave styku so starými rodičmi, o ktorej súd rozhoduje v konaní vedenom pod sp. zn. 3P/57/2017.
5. Uznesenie súd prvej inštancie právne odôvodnil ustanovením § 161 ods.1, § 164, § 165 ods. 1, 2 CSP a vecne tým, že vzhľadom k tomu, že v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 3P/15/2015 vyšli najavo skutočnosti, ktoré vyvolali potrebu ďalšieho dokazovania, a teda nebolo možné vo veci zmeny úpravy styku rodičovských práv a povinností rozhodnúť, súd prvej inštancie zastávajúc názor, že ide o súvisiace konania a od výsledku konania sp. zn. 3P/15/2015 závisí rozhodnutie v konaní pod sp.

zn. 3P/57/2017, rozhodol o prerušení konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 3P/57/2017 tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

6. Proti tomuto uzneseniu podali včas odvolanie starí rodičia, ktorí v rámci svojho odvolania uviedli, že k samotnému prerušeniu tohto konania podľa ustanovenia § 164 CSP uviedli, že fakultatívne prerušenie konania znamená, že toto prerušenie nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Dôležitým kritériom tu bude zásada hospodárnosti, preto prerušenie konania je skôr výnimkou ako pravidlom. K zásade hospodárnosti uviedli, že pokiaľ konanie vedené pod sp.zn. 3P/57/2017 bolo prerušené výlučne z dôvodu daného podľa ustanovenia § 164 CSP (od výsledku konania sp.zn. 3P/15/2015 závisí aj rozhodnutie sp.zn. 3P/57/2017), potom si dovoľia tvrdiť, že bolo vedené od počiatku nehospodárne, nakoľko začalo takmer o dva roky neskôr, ako konanie vedené pod sp.zn. 3P/15/2015, v ktorom je sudkyňa Mgr. Škultétyová tiež zákonnou sudkyňou a mala o ňom plnú vedomosť. Z dôvodu hospodárnosti a efektivity mala potom sudkyňa Mgr. Katarína Škultétyová konanie vedené pod sp.zn. 3P/57/2017 prerušiť ihneď a nemalo význam zaťažovať účastníkov konania a nehospodárne v konaní pokračovať ďalší rok. Odvolatelia uviedli, že podľa ich názoru neexistuje zákonný dôvod na prerušenie konania vedeného pod sp.zn. 3P/57/2017, podľa ustanovenia § 164 CSP. V konaniach nie sú totožní účastníci konania, ani predmet konania. Tiež sa nevykonáva rovnaké dokazovanie, nakoľko predmetom konania vedeného pod sp.zn. 3P 15/2015 je otázka úpravy výkonu rodičovských práv a povinností medzi rodičmi a maloletými deťmi, vrátane úpravy vyživovacej povinnosti a výchova maloletých detí je v kompetencii rodičov, čo jednoznačne v konaní vedenom pod sp.zn. 3P 57/2017 absentuje, nakoľko ide o konanie o úprave styku medzi maloletými deťmi a starými rodičmi. Odvolatelia súčasne uviedli, že konanie vedené pod sp.zn. 3P 15/2015 je vedené mimo starých rodičov, nemá žiaden vplyv na dokazovanie akéhokoľvek vzťahu medzi starými rodičmi a maloletými deťmi. Uvedené podľa názoru odvolateľov ani nie je možné, nakoľko starí rodičia nie sú účastníci konania vedeného pod sp.zn. 3P/15/2015. Sudkyňa prerušila konanie s odkazom na údajne súvisiaci spor vedený pod sp.zn. 3P/15/2015. V bode 3 napadnutého uznesenia sa odvoláva na to, že v konaní vedenom pod sp. zn 3P/15/2015 sa riešia otázky zdravotného a psychického stavu maloletej J.. Toto tvrdenie sa však nezakladá na pravde, nakoľko v tom čase sudkyňa v konaní vedenom pod sp.zn. 3P/15/2015 nevykonávala ohľadom zdravotného a psychického stavu maloletej Nicole žiadne nové dokazovanie. Taktiež nie je pravdou, že by sudkyňa riešila nejaké ďalšie otázky týkajúce sa výchovy maloletých detí, obzvlášť nie maloletej S. S.. V bode 8 uznesenia bolo uvedené, že v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 3P/15/2015 vyšli najavo skutočnosti, ktoré vyvolali potrebu ďalšieho dokazovania. Ani tento dôvod sa podľa odvolateľov nezakladal na pravde. Oprávnenosť ich námietok (t.j. že dôvody prerušenia konania v skutočnosti neexistovali) bola následne potvrdená na pojednávaní v konaní vednom pod sp.zn. 3P/15/2015 dňa 11.03.2019, s odstupom 6-tich mesiacov od vyhlásenia napadnutého uznesenia (14.09.2018). Na pojednávaní konanom dňa 11.03.2019 v konaní vedenom pod sp.zn. 3P/15/2015 sudkyňa tvrdila, že dokazovanie má vykonané (aj keď procesne tomu tak nebolo) a okrem nových informácií, ktoré boli prezentované v deň pojednávania (t.j.11.03.2019), ani žiadnym spôsobom neoverovala ani neplánovala overovať otázky týkajúce sa výchovy maloletých detí (s odkazom na zvukový záznam z tohto pojednávania). V rámci odvolania ďalej uviedli, že sudkyňa v konaní vedenom pod sp.zn. 3P/15/2015 vykonala len dokazovanie vo vzťahu k novej informácii, ktorú sa dozvedela až na pojednávaní konanom dňa 11.03.2019. Mimo tejto konkrétnej informácie (o údajne psychologickú intervenciu) nevykonala v konaní vedenom pod sp.zn. 3P/15/2015 žiadne dokazovanie vo vzťahu k otázkam zdravotného a psychického stavu maloletej J., ani neriešila nejaké ďalšie otázky týkajúce sa výchovy maloletých detí, ako už je vyššie uvedené. Sudkyňa v konaní nevykonávala navrhnuté dôkazy, ktoré svedčili o nespolupráci matky ohľadne snahy starých rodičov o komunikáciu s maloletými deťmi, a ktoré preukazovali predchádzajúci vrelý vzťah maloletých detí k starým rodičom a taktiež návrh prednesený na pojednávaní dňa 04.05.2018, aby sa predovšetkým odborne pracovalo s matkou. Týmto nezákonným postupom je navrhovateľom bránené uplatniť svoje zákonné právo na spravodlivý súdny proces. Zmarením možnosti v konaní sa domáhať svojho zákonného práva na úpravu styku s vnučkami a zmarenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností majú odvolatelia za to, že boli naplnené odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. c) CSP, t.j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. e) CSP, podľa ktorého súd prvej inštancie nevykonala navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) CSP, keď súd prvej inštancie dospel

na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V súvislosti s vyššie uvedeným navrhujú, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie na súd prvej inštancie.

7. Matka, právna zástupkyňa otca a kolízny opatrovník sa k odvolaniu starých rodičov nevyjadрили.

8. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Podľa ustanovenia § 164 Civilného sporového poriadku, ak súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo, ak súd dal na také konanie podnet.

10. Citované zákonné ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Predmetné ustanovenie dopadá na procesné situácie, v ktorých súd prvej inštancie môže konanie prerušiť, no nemusí tak urobiť. Prerušenie konania je tu na úvahe vec prejednávajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť tohto súdu, nie ako jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia (napríklad spojenie vecí, prerušenie konania, vyriešenie predbežnej otázky) slúžiaceho účelu racionálnej organizácie postupu pri vedení príslušného konania má súd podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (čl. 17 CSP) a spomedzi viacerých opatrení použiť ten, ktorým sa ochrana práv stranám sporu zabezpečí čo najrýchlejšie a najúčinnejšie. Takým hľadiskom je nesporne aj hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú možno prerušenie konania považovať vo všeobecnosti skôr za výnimku, než za pravidlo (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.07.2011, sp. zn. 3 Cdo 92/2011). Na druhej strane je však potrebné uviesť, že pokiaľ sa už o určitej otázke vedie konanie a je v rámci iného konania vykonané rozsiahle dokazovanie, pričom v tomto prípade ide o maloleté deti, je neekonomické a nevhodné vykonávať opätovné dokazovanie a maloleté deti (výsluchom, znaleckým dokazovaním, ...) neustále vystavovať stresu z prebiehajúceho konania. V prípade maloletých detí je potrebné zohľadniť záujem maloletých detí, a súčasne koncentrovať dokazovanie ohľadom maloletých detí v rámci jedného prebiehajúceho konania.

11. Z obsahu pripojeného spisu vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 3P/15/2015 odvolací súd zistil, že na pojednávaní konanom dňa 11.03.2019 navrhla prokurátorka vypočúť znalca, ktorý vypracoval v konaní znalecký posudok, ktorého závery možno v jednoduchosti zhrnúť tak, že navrhuje upraviť styk maloletých detí s otcom iba za asistencie psychológa. Rovnako na pojednávaní konanom dňa 11.03.2019 si zákonný sudca z dôvodu aktuálneho zistenia skutočného stavu vyžiadal správu z doterajšej psychologickkej intervencie poskytovanej maloletej J. od Mgr. Jany Čermákovéj, psychologičky Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Malacky o priebehu aktuálnej psychologickkej intervencie vo vzťahu k maloletej J., ktorá psychologičku navštevuje od 21.11.2018. Z obsahu spisu taktiež vyplýva, že obe maloleté deti odmietajú kontakt s otcom, pričom uvedené dokazovanie na súde prvej inštancie vo vzťahu k odmietaniu otca bolo realizované aj z dôvodu, že maloletá J., ktorá bola hospitalizovaná v Národnom ústave detských chorôb na Kramároch (podozrenie na západ apendixu v auguste 2018) počas sedácie začala uvádzať negatívne zážitky v súvislosti s otcom, pričom následne sociálna sestra príslušného oddelenia kontaktovala kolízneho opatrovníka ohľadom preverenia a monitorovania uvedených skutočností. Otcovi z týchto dôvodov bolo odporúčané dočasne sa s deťmi nekontaktovať.

12. Z uvedených zistení je možné konštatovať, že v konaní vedenom pod sp.zn. 3P/15/2015 súd prvej inštancie realizuje dokazovanie potrebné pre ustálenie úpravy styku maloletých detí s otcom, respektíve kontaktu s otcom a z týchto dôvodov je možné tvrdiť, že súd prvej inštancie realizuje aj dokazovanie vo vzťahu k otcovej rodine t.j. vo vzťahu k starým rodičom zo strany otca. V tomto prípade je pre reálne ustálenie skutočného stavu v tejto konkrétnej veci t.j. pri úprave styku maloletých detí so starými rodičmi zo strany otca potrebné zisťovať aj skutočnosti, akými sú konkrétne psychický stav maloletých

detí, dôvody odmietania otca zo strany maloletých detí a taktiež výsluch znalca, ktorý by mal ozrejmiť momentálne psychické nastavenie maloletých detí a ich vzťah k otcovi a z toho nadväzujúci vzťah k starým rodičom zo strany otca. Bez reálneho zistenia aktuálneho psychického stavu detí, ktorý sa v priebehu tohto konania mení, nie je možné reálne zistiť a správne vymedziť úpravu styku maloletých detí so starými rodičmi, nakoľko dôvod úpravy styku maloletých detí so starými rodičmi prichádza v zmysle úpravy danej Zákonom o rodine (§ 36) do úvahy iba v prípade, že je to v záujme maloletých detí a súčasne si to vyžadujú pomery v rodine. Inak povedané, úprava styku maloletých detí so starými rodičmi pripadá do úvahy iba vtedy, ak bude zrejmé, akým spôsobom bude možné, respektíve potrebné upraviť styk maloletých detí s otcom, pričom úprava styku maloletých detí s ostatnými príbuznými v zmysle vyššie uvedených intencií Zákona o rodine prichádza do úvahy iba za situácie, kedy nie je možné kontakt s ostatnými príbuznými realizovať počas úpravy styku s rodičom. Na základe vyššie uvedeného má odvolací súd za to, že dôvody špecifikované súdom prvej inštancie na prerušenie konania dané boli a to z dôvodu, že od ustálenia aktuálneho psychického stavu maloletých detí a súčasne od zistenia príčin odmietania otca zo strany maloletých detí a následného meritórneho rozhodnutia vo veci bude závisieť aj rozhodnutie o úprave styku starých rodičov zo strany otca s maloletými deťmi, a preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdil, podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

13. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).